

Nuori kotona ja vapaa-ajalla

NUOREN VANHEMPANA
JUTUTTAMO

Keskustelun avaus

Koti on nuorelle tärkeä paikka ja kiinnekohta, mutta hänen elämässään on tärkeitä asioita yhä enemmän myös kodin ulkopuolella. Kotona on sääntöjä ja toimintatapoja, joista on hyvä sopia yhdessä vanhempien ja muiden perheenjäsenten kanssa. Osa säännöistä on sellaisia, joiden laiminlyömiseen vanhempien tulee aina puuttua, mutta on paljon asioita, joista sovitaan yhdessä tai nuori voi päättää itse.

Tutustu etukäteen Vanhempainnetistä löytyvään artikkeliin, jonka avulla voi pohtia, kuka perheessä päättää mistäkin asiasta. Artikkelin voi kopioida vanhemmille mukaan, ja he voivat miettiä sääntöjen laatimista kotona.

www.mll.fi/vanhemmille/vinkkejä-lapsiperheen-arkeen/mista-asioista-nuori-voi-paattaa-itse/

Tällä kerralla keskustellaan kodin säännöistä, kavereista ja vapaa-ajasta. Vapaa-aikaansa nuoret viettävät itsekseen tai perheenjäsenten kanssa kotona, ohjatuissa harrastuksissa ja usein myös kavereiden kanssa. He saattavat kokoontua esimerkiksi koulujen pihoille, kauppakeskuksiin tai puistoihin. Monet myös viettävät aikaa jonkun kaverin kotona. Miltä nuorten vapaa-aika näyttää vanhemman silmin?

Tutustuminen

- Kerro nimesi ja keitä perheeseesi kuuluu.
- Kerro kolme asiaa lapsestasi/lapsistasi (esimerkiksi ikä, mistä lapsi pitää, jokin luonteenpiirre).

Keskustelukysymyksiä

Säännöistä sopiminen

- Miltä nuoresi arki kotona ja vapaa-ajalla näyttää sinusta juuri nyt?
- Mitä ajattelet, mitä hyötyä nuorelle on siitä, että hän joutuu neuvottelemaan joistakin asioista vanhempien kanssa? Entä siitä, että joissakin asioissa vanhemmat kertovat selkeät rajat?
- Mitä arvelet, mistä asiasta nuoresi olisi itse valmis päättämään? Miten kannustat nuorta ottamaan vastuuta joidenkin asioiden päättämisestä itsenäisesti?
- Millaisissa asioissa luotat nuoreen?
- Miten vanhempana koet tehtäväsi rajojen asettajana? Miten se on muuttunut lapsesi kasvaessa?

Alla on kysymyksiä kolmesta teemasta, joista kodeissa tehdään päätöksiä. Neljäs teema liittyy nuoren vapaa-aikaan kodin ulkopuolella. Voitte ryhmässä yhdessä sopia, mistä teemasta keskustellette.

Kotiintuloajat

- Onko perheessänne sovittu kotiintuloajoista? Jos teillä on kotiintuloajat, miten olette päätyneet niihin? Miten toimit, jos nuori ei noudata kotiintuloaikoja? Mitä arvelet, onko perheenne nuori samaa mieltä kotiintuloajoista? Mitä arvelet, miltä nuorestasi tuntuu, jos asetat hänelle kotiintuloajat?

Netinkäyttö

- Miten olet seurannut nuoren netinkäyttöä? Mitä arvelet, mikä merkitys sosiaalisella medially on nuorelle? Mitä ajattelet nuoren netinkäytöstä? Mitä arvelet, että nuoresi ajattelee sinun ajattelevan hänen netinkäytöstään? Miltä se hänestä mahtaa tuntua?

Unirutiinit

- Mistä huomaat nuorella, jos hän on nukkunut liian vähän? Entä jos hän on nukkunut riittävästi? Mitä arvelet, miltä nuoresta itsestään tuntuu, kun hän ei ole nukkunut tarpeeksi? Miltä sinusta tuntuisi, jos huomaisit, että nuori pyynnöstäsi huolimatta esimerkiksi pelaisi netissä yöllä? Miten toimisit siinä tilanteessa? Mitä arvelet, miten nuori sen kokisi?

Nuoren kaverit ja harrastukset

- Millä eri tavoilla nuori pitää yhteyttä eri kavereihinsa? Millainen rooli on kasvokkaisilla tapaamisilla ja millainen viestittelyllä puhelimen ja netin kautta?

- Mitä ajattelet siitä, että nuori voi tutustua netissä myös ihan uusiin kavereihin? Mitä arvelet, millainen merkitys sillä on nuorelle?
- Mitä arvelet, kuinka helppoa tai vaikeaa omalle nuorellesi on sopia tapaamisia kavereiden kanssa vapaa-ajalla? Kuinka voisit auttaa häntä siinä?
- Mitä ajattelet siitä, että yhteydenpito kavereihin on erilaista kuin sinun nuoruudessasi?
- Mitä ajattelet siitä, että nuoren kaverit viettävät aikaa kotonanne?
- Mitä arvelet, miltä nuoresta tuntuu se, että hänen kaverinsa voivat tai eivät voi tulla teille käymään?
- Millaisilla säännöillä antaisit nuorten järjestää illanviettoja kotonanne? Onko jotakin, mitä et antaisi nuorten tehdä kotonanne?
- Millä periaatteilla antaisit nuorelle luvan mennä yökyllään kaverille? Entä kotibileisiin?
- Mikä merkitys harrastuksilla on nuorille? Mistä huomaat, että harrastus sopii nuorelle?
- Mikä on sopiva määrä harrastuksia?
- Mitä nuoren harrastaminen edellyttää vanhemmilta?

Keskustelun päätös

- Miten suhteesi lapseesi on muuttunut, kun hän on kasvanut nuoreksi? Mitkä asiat teitä yhdistävät? Mistä olet suhteessanne erityisen iloinen?

Lukuvinkki:

www.mll.fi/vanhemmille/vinkeja-lapsiperheen-arkeen/mista-asioista-nuori-voi-paattaa-itse/

